

ZAKON

O RATIFIKACIJI OPCIONOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV TORTURE I DRUGIH SUROVIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH KAZNI I POSTUPAKA

("Sl. list SCG - Međunarodni ugovori", br. 16/2005 i 2/2006)

ČLAN 1

Ratifikuje se Opcioni protokol uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, sačinjen u Njujorku 18. decembra 2002. godine, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Protokola u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

OPCIONI PROTOKOL UZ KONVENCIJU PROTIV TORTURE I DRUGIH SUROVIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH KAZNI I POSTUPAKA

PREAMBULA

Države članice ovog protokola,

Potvrđujući da je tortura neljudsko i drugo surovo, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje zabranjeno i da predstavlja ozbiljno kršenje ljudskih prava,

Ubeđene da su potrebne dalje mere radi postizanja ciljeva Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka,

Podsećajući da članovi 2. i 16. Konvencije obavezuju svaku državu članicu da preduzme delotvorne mere radi sprečavanja torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka na čitavoj teritoriji pod njenom nadležnošću,

Svesne da države imaju primarnu odgovornost za implementaciju ovih članova, da je jačanje zaštite lica lišenih slobode i puno poštovanje njihovih ljudskih prava zajednička obaveza svih, i da međunarodna implementirajuća tela dopunjuju i jačaju nacionalne mere,

Podsećajući da delotvorno sprečavanje torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka zahteva edukaciju i kombinaciju različitih zakonskih, upravnih, sudskih i drugih mera,

Podsećajući takođe da se Svetska konferencija o ljudskim pravima čvrsto odredila da naponi za iskorenjivanje torture treba pre svega da budu usmereni na prevenciju i pozvala da se usvoji opcioni protokol uz Konvenciju čija je namera da se uspostavi preventivni sistem redovnih poseta pritvorskim jedinicama,

Ubeđene da se zaštita lica lišenih slobode od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka može ojačati vansudskim merama preventivnog karaktera zasnovanim na redovnim posetama pritvorskim ustanovama,

Sporazumele su se o sledećem:

Prvi deo OPŠTI PRINCIPI

Član 1

Cilj ovog protokola je da uspostavi sistem redovnih poseta mestima gde se nalaze lica lišena slobode od strane nezavisnih međunarodnih i domaćih tela, radi prevencije torture i drugih surovih neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.

Član 2

1. Uspostavlja se Potkomitet za prevenciju torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka (u daljem tekstu: Potkomitet za prevenciju) i vršiće funkcije utvrđene ovim protokolom.
2. Potkomitet za prevenciju obavljaće svoje poslove u okvirima utvrđenim Poveljom Ujedinjenih nacija i rukovodiće se principima i ciljevima iz Povelje, kao i normama Ujedinjenih nacija koje se odnose na postupanje sa licima lišenim slobode.
3. Isto tako, Potkomitet za prevenciju rukovodiće se principima poverljivosti, nepristrasnosti, neselektivnosti, univerzalnosti i objektivnosti.
4. Potkomitet za prevenciju i države članice sarađivaće u implementaciji ovog protokola.

Član 3

Svaka država članica uspostaviće, odrediti ili imati jedno ili više tela na nacionalnom nivou koja vrše posete radi prevencije torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka (u daljem tekstu: nacionalni mehanizam za prevenciju).

Član 4

1. U skladu sa ovim protokolom, svaka država članica dozvoliće posete, od strane mehanizama navedenih u čl. 2. i 3. svakom mestu pod njenom nadležnošću i upravom gde se nalaze ili se mogu nalaziti lica lišena slobode bilo po osnovu naredbe izdate od strane državnog organa ili na njegov podsticaj, ili uz njenu saglasnost ili pristanak (u daljem tekstu: pritvorske ustanove). Ove posete preduzimaće se u nameri da se ojača, ukoliko je potrebno, zaštita ovih lica od torture i drugih surovih neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.

2. U smislu ovog protokola lišavanje slobode znači bilo koji oblik pritvora ili zatvaranja ili stavljanje lica u javno ili privatno mesto čuvanja, koje to lice prema odluci sudskog, upravnog ili drugog tela ne može da napusti svojevlasno.

Drugi deo

POTKOMITET ZA PREVENCIJU

Član 5

1. Potkomitet za prevenciju sastoji se od 10 članova. Nakon pedesete ratifikacije ili pristupanja ovom protokolu, broj članova Potkomiteta za prevenciju povećaće se na 25.
2. Za članove Potkomiteta biraju se lica visokih moralnih kvaliteta, sa dokazanom stručnošću u oblasti pravosuđa, posebno krivičnog prava, zatvorske ili policijske uprave, ili u drugim oblastima koje imaju veze sa postupanjem sa licima lišenim slobode.
3. Prilikom sastavljanja Potkomiteta odgovarajuća pažnja biće data ravnomernoj geografskoj raspodeli i zastupljenosti različitih civilizacija i pravnih sistema država članica.
4. Prilikom njegovog sastavljanja pažnja će takođe biti posvećena izbalansiranoj zastupljenosti polova na osnovu principa jednakosti i nediskriminacije.
5. Država članica ne može imati više od jednog člana Potkomiteta.
6. Članovi Potkomiteta obavljaju svoju dužnost kao pojedinci, nezavisno i nepristrasno i biće na raspolaganju da efikasno obavljaju svoje dužnosti u Potkomitetu.

Član 6

1. Svaka država članica može predložiti, u skladu sa stavom 2, do dva kandidata koji ispunjavaju uslove navedene u članu 5, i uz predlog će dostaviti detaljne podatke o kvalifikacijama kandidata.
2. (a) Kandidati moraju biti državljani neke od država članica ovog protokola.
(b) Najmanje jedan od dva kandidata mora biti državljanin države koja ga kandiduje.
(c) Ne može se kandidovati više od dva državljanina jedne iste države članice.
(d) Pre nego što država članica kandiduje državljanina druge države članice mora da zatraži i dobije saglasnost te države članice.
3. Najkasnije pet meseci pre datuma sastanka država članica na kome će se izvršiti izbor, generalni sekretar Ujedinjenih nacija uputiće dopis državama članicama pozivajući ih da dostave imena svojih kandidata u roku od tri meseca. Generalni sekretar će dostaviti spisak sačinjen po abecednom redu svih lica koja su na taj način predložena, navodeći koje su ih države članice kandidovale.

Član 7

1. Članovi Potkomiteta za prevenciju biraju se na sledeći način:

(a) prvenstveno će se uzimati u obzir ispunjenje uslova i kriterijuma iz člana 5. ovog protokola;

(b) prvi izbor izvršiće se najkasnije šest meseci nakon stupanja na snagu ovog protokola;

(c) države članice biraju članove Potkomiteta tajnim glasanjem;

(d) izbori za članove Potkomiteta održaće se na sednici država članica koja se održava svake dve godine, a koju saziva generalni sekretar Ujedinjenih nacija. Na tim sednicima, gde kvorum čine dve trećine država članica, u Potkomitet će se izabrati lica koja dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova prisutnih predstavnika zemalja članica koji glasaju.

2. Ukoliko, tokom izbornog postupka, dva državljanina jedne države članice ispunjavaju uslove za imenovanje u Potkomitet za prevenciju, imenovaće se kandidat koji je dobio veći broj glasova. Kada državljani dobiju isti broj glasova, primeniće se sledeći postupak:

(a) kada je samo jedan kandidovan od strane države članice čiji je državljanin, taj kandidat postaje član Potkomiteta za prevenciju;

(b) kada su oba kandidata državljani države članice koja ih kandiduje, održaće se posebno tajno glasanje radi utvrđivanja koji će od kandidata biti imenovan za člana;

(c) kada nijednog od kandidata nije kandidovala država članica čiji su oni državljani, održaće se posebno tajno glasanje radi utvrđivanja koji će od njih biti imenovan za člana.

Član 8

U slučaju smrti ili ostavke člana Potkomiteta ili ukoliko iz nekog drugog razloga nije u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti, država članica koja je kandidovala tog člana imenuje drugo podobno lice, koje poseduje kvalifikacije i ispunjava uslove navedene u članu 5, imajući u vidu potrebu za ravnomernom zastupljenošću različitih oblasti stručnosti, koje će obavljati tu funkciju do sledeće sednice država članica, a uz saglasnost većine država članica. Smatra se da je saglasnost data ukoliko se polovina ili više od polovine država članica ne izjasne negativno u roku od šest nedelja po dobijanju obaveštenja od generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o predloženom imenovanju.

Član 9

Članovi Potkomiteta za prevenciju biraju se na period od četiri godine. Mogu biti ponovo izabrani još jedanput ukoliko budu ponovo kandidovani. Mandat polovine izabranih članova prestaje po isteku dve godine; odmah nakon prvog izbora, imena ovih članova biće određena žrebom od strane predsedavajućeg sednice navedene u članu 7. stav 1(d).

Član 10

1. Potkomitet za prevenciju bira svoje funkcionere na period od dve godine. Oni mogu biti ponovo izabrani.
2. Potkomitet za prevenciju donosi svoj poslovnik. Ovim poslovnikom se između ostalog propisuje da:
 - (a) polovina plus jedan član konstituiše kvorum;
 - (b) Potkomitet za prevenciju donosi odluke većinom glasova prisutnih članova;
 - (c) sednice Potkomiteta za prevenciju održavaju se bez prisustva javnosti.
3. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija saziva prvu sednicu Potkomiteta za prevenciju. Vreme održavanja sledećih sednica se utvrđuje Poslovnikom. Potkomitet za prevenciju i Komitet protiv torture održavaće svoje sednice istovremeno najmanje jedanput godišnje.

Treći deo MANDAT POTKOMITETA ZA PREVENCIJU

Član 11

Potkomitet za prevenciju:

- (a) obilazi mesta navedena u članu 4. i daje preporuke državama članicama u vezi sa zaštitom lica lišenih slobode od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka;
- (b) u odnosu na nacionalne mehanizme za prevenciju:
 - (i) daje savete i pomaže države članice, kada je to potrebno, u njihovom uspostavljanju;
 - (ii) održava direktan i, ukoliko je potrebno, poverljiv kontakt sa nacionalnim mehanizmima za prevenciju i pruža im obuku i tehničku pomoć u cilju jačanja njihovih kapaciteta;
 - (iii) pruža im savete i pomoć u proceni potreba i sredstava potrebnih za jačanje zaštite lica lišenih slobode od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka;
 - (iv) daje preporuke i zapažanja državama članicama u cilju jačanja kapaciteta i mandata nacionalnih mehanizama za prevenciju torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka;
- (c) saraduje u cilju prevencije mučenja uopšte sa odgovarajućim telima Ujedinjenih nacija kao i sa međunarodnim, regionalnim i domaćim institucijama i organizacijama koje rade na jačanju zaštite lica od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.

Član 12

Da bi se Potkomitetu za prevenciju omogućilo da izvrši svoj mandat na način naveden u članu 11, države članice preuzimaju obavezu:

- (a) da prime Potkomitet za prevenciju na svoju teritoriju i da mu omoguće pristup svim pritvorskim ustanovama kako je definisano članom 4. ovog protokola;
- (b) da dostave sve relevantne informacije koje Potkomitet za prevenciju može tražiti radi procene potreba i mera koje treba usvojiti radi jačanja zaštite lica lišenih slobode od torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka;
- (c) da podstiču i olakšavaju kontakte između Potkomiteta za prevenciju i nacionalnih mehanizama za prevenciju;
- (d) da razmatraju preporuke Potkomiteta za prevenciju i da stupe u dijalog sa istim o mogućim implementacionim merama.

Član 13

1. Potkomitet za prevenciju uspostaviće, u početku žrebom, program redovnih poseta državama članicama radi ispunjenja svog mandata kako je utvrđeno članom 11.
2. Potkomitet za prevenciju će, nakon konsultacija, o ovom programu obavestiti države članice da bi ove mogle, bez odlaganja, da izvrše praktične pripreme u cilju realizacije ovih poseta.
3. Posete vrše najmanje dva člana Potkomiteta za prevenciju. Ove članove mogu pratiti, ukoliko je potrebno, i eksperti sa dokazanim stručnim iskustvom i znanjem u oblastima koje pokriva ovaj protokol, koji će biti odabrani sa spiska stručnjaka koji je pripremljen na osnovu predloga država članica, Kancelarije Visokog komesara Ujedinjenih nacija za ljudska prava i Centra Ujedinjenih nacija za prevenciju međunarodnog kriminala. U pripremi spiska, države članice mogu da predlože najviše pet domaćih stručnjaka. Država članica u kojoj se poseta vrši može odbiti uključivanje određenog eksperta, nakon čega će Potkomitet za prevenciju predložiti drugog stručnjaka.
4. Ukoliko Potkomitet za prevenciju smatra to odgovarajućim, može da predloži kraću naknadnu posetu nakon redovne posete.

Član 14

1. Da bi se Potkomitetu za prevenciju omogućilo da ispuni svoj mandat, države članice ovog protokola su saglasne da mu pruže:
 - (a) neograničen pristup svim informacijama u vezi s brojem lica lišenih slobode u pritvorskim ustanovama definisanim članom 4, kao i brojem takvih mesta i njihovom lokacijom;
 - (b) neograničen pristup svim informacijama koje se odnose na postupanje s tim licima kao i o uslovima pritvora;

(c) u skladu sa stavom 2, dole u tekstu, neograničen pristup svim pritvorskim ustanovama i njihovim instalacijama i objektima;

(d) mogućnost da nasamo razgovaraju sa licima lišenim slobode bez svedoka, bilo lično ili uz pomoć prevodioca ukoliko se smatra potrebnim, kao i sa bilo kojim drugim licem za koje Potkomitet za prevenciju veruje da može da pruži relevantne informacije;

(e) slobodu izbora mesta koja želi da poseti i lica sa kojima želi da obavi razgovor.

2. Protivljenje poseti određenoj pritvorskoj ustanovi se može istaći isključivo na osnovu hitnih i izuzetnih potreba državne odbrane, javne bezbednosti, prirodnih katastrofa, ili ozbiljnog narušavanja reda u ustanovi koja se želi posetiti a koje privremeno sprečavaju realizaciju takve posete. Država članica se neće pozivati na proglašenje vanrednog stanja kao razloga za protivljenje poseti.

Član 15

Nijedan organ ili službeno lice ne može naložiti, primeniti ili dopustiti bilo koju sankciju protiv bilo kog lica ili organizacije zato što su Potkomitetu za prevenciju ili njegovim predstavnicima preneli neku informaciju, bilo istinitu ili neistinitu i takvo lice ili organizacija neće snositi nikakve druge sankcije ni na koji način.

Član 16

1. Potkomitet za prevenciju poverljivo saopštava svoje preporuke i zapažanja državi članici, i po potrebi, nacionalnom mehanizmu.

2. Potkomitet za prevenciju objavljuje svoj izveštaj, zajedno sa komentarima države članice, kad god država članica to zatraži. Ukoliko država članica objavi neki deo izveštaja, Potkomitet za prevenciju može da objavi izveštaj u celini ili delimično. Međutim, lični podaci ne mogu se objavljivati bez izričitog pristanka lica o kom se radi.

3. Potkomitet za prevenciju podnosi javni godišnji izveštaj o svojim aktivnostima Komitetu protiv torture.

4. Ukoliko država članica odbije da sarađuje sa Potkomitetom, za prevenciju u smislu članova 12. i 14. ili da preduzme korake da popravi situaciju u skladu sa preporukama Potkomiteta, Komitet protiv torture može, na zahtev Potkomiteta za prevenciju, glasovima većine svojih članova da odluči, nakon što država članica dobije priliku da saopšti svoje stavove, da izda saopštenje za javnost u vezi s tim pitanjem ili da objavi izveštaj Potkomiteta.

Četvrti deo NACIONALNI MEHANIZMI PREVENCIJE

Član 17

Svaka država članica je dužna da ima, odredi ili uvede, najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu ovog protokola ili nakon Njegove ratifikacije ili pristupanja ovom protokolu, jedan ili više nezavisnih nacionalnih mehanizama za prevenciju

torture na nacionalnom nivou. Mehanizmi koje uspostavljaju decentralizovane jedinice mogu biti određeni kao nacionalni mehanizmi za prevenciju u smislu ovog protokola, ukoliko su u skladu sa njegovim odredbama.

Član 18

1. Države članice dužne su da garantuju funkcionalnu nezavisnost nacionalnim mehanizmima prevencije kao i nezavisnost njihovog osoblja.
2. Države članice dužne su da preduzimaju neophodne mere da bi stručno osoblje nacionalnih mehanizama imalo potrebne sposobnosti i stručna znanja. Dužne su da nastoje da osiguraju ravnotežu između polova, kao i adekvatnu zastupljenost etničkih i manjinskih grupa u zemlji.
3. Države članice se obavezuju da stave na raspolaganje neophodna sredstva za funkcionisanje nacionalnih mehanizama prevencije.
4. Prilikom uspostavljanja nacionalnih preventivnih mehanizama, države članice su dužne da uzmu u obzir principe koji se odnose na status i funkcionisanje nacionalnih institucija za unapređenje i zaštitu ljudskih prava.

Član 19

Nacionalni mehanizmi prevencije moraju imati najmanje sledeća ovlašćenja:

- (a) da redovno proveravaju tretman lica lišenih slobode u pritvorskim ustanovama kako su definisane u članu 4, s ciljem da se, ukoliko je potrebno, pojača njihova zaštita od torture, surovog, neljudskog ili ponižavajućeg kažnjavanja i postupanja;
- (b) da daju preporuke nadležnim organima u cilju poboljšanja tretmana i položaja lica lišenih slobode i da se spreče tortura, surovi, neljudski ili ponižavajući postupci i kažnjavanje, uzimajući u obzir relevantne norme Ujedinjenih nacija;
- (c) da podnose predloge i daju mišljenja u vezi s važećim ili predloženim zakonima.

Član 20

Da bi nacionalni mehanizmi za prevenciju mogli da izvršavaju svoja ovlašćenja, države članice ovog protokola obavezuju se da im obezbede:

- (a) pristup svim podacima o broju lica lišenih slobode u pritvorskim ustanovama definisanim u članu 4, kao i broju ustanova i njihovoj lokaciji;
- (b) pristup svim podacima o tretmanu ovih lica i uslovima njihovog pritvora;
- (c) pristup svim pritvorskim ustanovama, njihovim instalacijama i objektima;
- (d) mogućnost da vode privatne razgovore sa licima lišenim slobode bez prisustva svedoka, bilo lično ili sa prevodiocem ukoliko je potrebno, kao i bilo kojom drugom osobom za koju nacionalni mehanizam za prevenciju smatra da može da pruži značajne informacije;
- (e) slobodu da biraju mesta koja žele da posete i lica sa kojima žele da razgovaraju;

(f) pravo da imaju kontakte sa Potkomitetom za prevenciju, da mu dostavljaju podatke i sastaju se s njim.

Član 21

1. Nijedan organ ili službeno lice ne mogu da nalože, primene, dopuste ili tolerišu bilo koju sankciju protiv bilo kog lica ili organizacije zato što su nacionalnom mehanizmu za prevenciju saopštili neku informaciju, bilo istinitu ili neistinitu, i nijedno takvo lice ili organizacija ne smeju snositi neke druge konsekvence ni na koji način.

2. Poverljive informacije koje pribavlja nacionalni mehanizam za prevenciju biće zaštićene. Lični podaci ne smeju biti objavljeni bez izričite saglasnosti lica o kom se radi.

Član 22

Nadležne vlasti države članice dužne su da razmotre preporuke nacionalnog mehanizma za prevenciju i stupe u dijalog s njim u vezi s mogućim merama implementacije.

Član 23

Države članice ovog protokola obvezuju se da će objaviti i distribuirati godišnje izveštaje nacionalnih mehanizama za prevenciju.

Peti deo IZJAVA

Član 24

1. Prilikom ratifikacije, države članice mogu da daju izjavu kojom odlažu izvršenje svojih obaveza iz poglavlja III ili IV ovog protokola.

2. Odlaganje će važiti najviše tri godine. Nakon što država članica da odgovarajuću izjavu i nakon konsultacija s Potkomitetom za prevenciju, Komitet protiv torture može da produži ovaj period za još dve godine.

Šesti deo FINANSIJSKE ODREDBE

Član 25

1. Troškove koje načini Potkomitet za prevenciju pri implementaciji ovog protokola snose Ujedinjene nacije.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dužan je da obezbedi neophodno osoblje i sredstva za efikasno vršenje dužnosti Potkomiteta u skladu sa ovim protokolom.

Član 26

1. Osniva se posebni fond u skladu sa relevantnim procedurama Generalne skupštine, kojim se upravlja u skladu s finansijskim propisima i pravilima Ujedinjenih nacija, da bi se pomoglo finansiranje implementacije preporuka koje Potkomitet za prevenciju daje državi članici nakon posete, kao i obrazovnih programa za osoblje nacionalnih mehanizama za prevenciju.

2. Posebni fond može da se finansira putem dobrovoljnih doprinosa od strane vlada država, međuvladinih i nevladinih organizacija i drugih javnih ili privatnih subjekata.

Sedmi deo ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27

1. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje svim državama koje su potpisale Konvenciju.

2. Ovaj protokol podleže ratifikaciji svake države koja je ratifikovala Konvenciju ili pristupila istoj. Instrumenti ratifikacije se deponuju kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

3. Ovaj protokol je otvoren za pristupanje svakoj državi koja je ratifikovala ili pristupila Konvenciji.

4. Pristupanje se vrši deponovanjem instrumenta o pristupanju kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

5. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obaveštava sve zemlje koje su potpisale ovaj protokol ili mu pristupile o deponovanju svakog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

Član 28

1. Ovaj protokol stupa na snagu tridesetog dana od dana deponovanja dvadesetog instrumenta ratifikacije ili pristupanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

2. Za svaku državu koja ratifikuje ovaj protokol ili mu pristupi nakon deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija dvadesetog instrumenta ratifikacije ili pristupanja, ovaj protokol stupa na snagu tridesetog dana od dana deponovanja njenog instrumenta ratifikacije ili pristupanja.

Član 29

Odredbe ovog protokola primenjuju se na sve delove federalnih država bez bilo kakvih ograničenja ili izuzetaka.

Član 30

Na ovaj protokol ne mogu da se stave nikakve rezerve.

Član 31

Odredbe ovog protokola ne utiču na obaveze država članica koje proizlaze iz bilo koje regionalne konvencije kojom se uspostavlja sistem poseta pritvorskim ustanovama. Potkomitet za prevenciju i organi uspostavljeni u skladu s takvim regionalnim konvencijama podstiču se da sarađuju i međusobno konsultuju u cilju izbegavanja dupliranja i efikasnog ostvarenja ciljeva ovog protokola.

Član 32

Odredbe ovog protokola ne utiču na obaveze država članica četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. i njihovih Dopunskih protokola od 8. juna 1977, ili mogućnosti bilo koje države članice da odobri Međunarodnom komitetu Crvenog krsta da poseti pritvorske ustanove u situacijama koje nisu obuhvaćene međunarodnim humanitarnim pravom.

Član 33

1. Bilo koja država članica može da otkáže ovaj protokol u bilo kom trenutku pismenim obaveštenjem upućenim generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, koji će o tome obavestiti ostale države članice ovog protokola i Konvencije. Otkazivanje stupa na snagu godinu dana od datuma prijema obaveštenja od strane generalnog sekretara UN.

2. Otkazivanje neće imati dejstvo oslobađanja države članice od njenih obaveza prema ovom protokolu u odnosu na bilo koji čin ili situaciju koja nastupi pre dana stupanja na snagu otkazivanja, ili u odnosu na mere koje Potkomitet za prevenciju usvoji ili odluči da usvoji u odnosu na dotičnu državu članicu, niti će otkazivanje na bilo koji način ograničiti dalje razmatranje bilo kog pitanja koje je Potkomitet za prevenciju počeo da razmatra pre datuma stupanja na snagu otkaza.

3. Nakon datuma kada otkazivanje od strane države članice stupa na snagu, Potkomitet za prevenciju neće započinjati razmatranje bilo kog novog pitanja vezanog za tu zemlju.

Član 34

1. Svaka država članica ovog protokola može da predloži amandman i podnese ga generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Generalni sekretar zatim obavještava državu članicu ovog protokola o predloženom amandmanu sa zahtevom da ga obaveste da li prihvataju održavanje konferencije država članica u cilju razmatranja i glasanja o predlogu. U slučaju da u roku od četiri meseca od takvog saopštenja, najmanje jedna trećina država članica prihvata takvu konferenciju, generalni sekretar će sazvati konferenciju pod pokroviteljstvom Ujedinjenih nacija. Bilo koji amandman kojeg prihvati dvotrećinska većina država članica koje prisustvuju i glasaju na konferenciji generalni sekretar UN podnosi svim državama članicama na prihvatanje.

2. Amandman koji se prihvati u skladu sa stavom 1. ovog člana stupa na snagu kada ga prihvati dvotrećinska većina država članica ovog protokola u skladu sa svojim ustavnim postupkom.

3. Kada amandmani stupe na snagu, postaju obavezujući za one države članice koje su ih prihvatile, dok za ostale države članice i dalje važe odredbe ovog protokola i prethodnih amandmana koje su prihvatile.

Član 35

Članovi Potkomiteta za prevenciju i nacionalnih mehanizama za prevenciju imaju privilegije i imunitete koji su neophodni za nezavisno izvršavanje njihovih funkcija. Članovi Potkomiteta za prevenciju imaju privilegije i imunitete utvrđene u odeljku 22. Konvencije o privilegijama i imunitetima Ujedinjenih nacija od 13. februara 1946. u zavisnosti od odredbi odeljka 23. te konvencije.

Član 36

Prilikom posete državi članici, članovi Potkomiteta za prevenciju, će bez štete po odredbe i ciljeve ovog protokola i privilegije i imunitete koje imaju:

- (a) poštovati zakone i propise zemlje domaćina, i
- (b) uzdržavati se od bilo kojih radnji ili aktivnosti koje nisu u skladu s nepristrasnim i međunarodnim karakterom njihovih dužnosti.

Član 37

1. Ovaj protokol, čiji su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španski tekstovi jednako verodostojni, deponuje se kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostaviće overene prepise ovog protokola svakoj državi.

ČLAN 3

(Brisan)

ČLAN 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG - Međunarodni ugovori".